

QUARTA EDICIÓ DE LES JORNADES PEDRELLIANES – TROBADES A LA BC

14 d'octubre de 2020

TAULA RODONA “*La recuperació dels noms propis de la música catalana*”

Participants: María Teresa Garrigosa-Massana (soprano i doctora en Musicologia per la UAB, autora d'una important recerca al voltant de les compositores catalanes del segle XIX); Daniel Blanch (pianista i investigador especialitzat en la recuperació de música d'autors catalans, fundador i president de l'Associació Joan Manén); *Joaquim Rabaseda* (doctor en musicologia per la UAB, Cap de Recerca, Qualitat i Innovació de l'ESMUC) [ABSENT]. Ana María Dávila (periodista i divulgadora musical), moderadora.

Conclusions

- Encara existeix un gran desconeixement al voltant dels compositors catalans dels segles XIX i començaments del XX. Aquest fet es fa encara més evident en el cas de les dones compositores. Existeix un ampli patrimoni musical escrit per dones que ens és completament desconegut. Es tracta, en bona part, de cançons adreçades a la llar, a través de les quals les seves autores volen transmetre valors, sentiments d'amor per la natura i per la llengua i, en general, ajudar al desenvolupament de les dones. Cal fer valdre aquestes obres i el nom de les seves autores, algunes de les quals també es dedicaven a l'ensenyament de la música, un camp encara obert a l'estudi.

- Un dels casos més flagrants d'oblit ha estat el del violinista i compositor Joan Manén (1883-1971). Per recuperar la seva figura, i treballar en general en la recuperació del patrimoni musical català, l'any 2010 va néixer l'Associació Joan Manén. Des de 2012, l'entitat organitza un cicle de concerts que s'ha consolidat amb un públic que no és l'habitual de les grans sales de concert de Barcelona, però que és gent interessada per la música i la cultura i que confia en la qualitat dels continguts que se li ofereixen. L'Associació treballa en la recerca i selecció de l'obra d'aquests autors silenciats, la qual dóna a conèixer als intèrprets per a aquests puguin difondre-la.

- El problema de fons és que la música catalana encara no està normalitzada a les sales de concerts. Actualment es necessiten aquests cicles específics —que no haurien d'existir—, per poder-la sentir. Per això és important que els programadors creguin en ella i en facin una bona difusió, i no la incloguin amb calçador als seus concerts.

- Una altra tasca important és motivar als músics joves perquè incorporin obres del patrimoni musical català als seus repertoris. Per això cal fer un treball educatiu constant i que hi hagi professors que incentivin l'amor i interès per la música catalana entre els seus alumnes.

- És important també que el públic gaudeixi d'aquesta música de manera natural i sense prejudicis. Hem d'estar oberts i fer-la nostra, perquè moltes obres agraden perquè les hem sentides de manera habitual.

- Les editorials catalanes fan una tasca magnífica pel que fa a la recuperació del patrimoni musical i si hi ha interès, aquest es troba. El que falta és que els intèrprets tinguin ganes d'anar més enllà del que han après als conservatoris. Els artistes han de ser curiosos i deixar-se endur per la passió per poder cercar el seu camí personal.
- L'existència d'una institució pública que aglutini tot el sector és fonamental. Aquesta entitat ha de posar en relació el treball que fa el musicòleg que recupera la partitura, l'editor que la publica i els intèrprets que la difonen; processos que actualment es fan de manera desmembrada. Malauradament, l'entitat que va néixer amb aquest objectiu, el Centre Robert Gerhard, no pot desenvolupar la seva tasca per manca de recursos.
- El suport públic més important hauria de ser la creació a Catalunya d'una xarxa o circuit de sales públiques, amb programació estable, on es poguessin interpretar aquestes obres. Sovint passa que un intèrpret, després d'un treball titànic per recuperar un repertori, fa un enregistrament però ningú s'interessa per donar-lo a conèixer. Amb un circuit estable es crearia també un públic interessat i, a més, donaria més sentit als ajuts als enregistraments de música catalana que s'atorguen actualment.
- **Si es defensa el patrimoni s'ha d'incentivar la seva interpretació**, però per això són necessaris projectes a mig i llarg termini, perquè treballar a dos o tres anys vista no és suficient.